

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind supravegherea pieței și conformitatea produselor

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Ministerul Economiei

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul legii privind supravegherea pieței și conformitatea produselor a fost elaborat întru executarea pct.4.15.7. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021, care prevede elaborarea și aprobarea proiectului de modificare a Legii nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare (*în continuare* - Legea nr.7/2016).

În scopul de a garanta libera circulație a produselor, este necesar să se asigure că acestea respectă cadrul normativ și, prin urmare, îndeplinesc cerințe care garantează un nivel ridicat de protecție a intereselor publice, precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului, a siguranței publice și a oricăror alte interese publice protejate de legislația respectivă. Asigurarea aplicării cu strictețe a unor astfel de cerințe este esențială pentru protecția adecvată a acestor interese și pentru a crea condiții în care să fie stimulată concurența loială pe piața mărfurilor.

Cadrul normativ orizontal privind supravegherea pieței în Republica Moldova a fost creat prin Legea nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare prin transpunerea capitolele I și III a Regulamentului (CE) nr.765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor (*în continuare* - Regulamentul (CE) nr.765/2008). Legea nr.7/2016 a intrat în vigoare la data de 26.02.2017.

O gamă largă de produse de consum nealimentar (cum ar fi jucării, telefoane mobile, aparate electrice, laptop-uri etc.) și produse industriale (de exemplu, mașini, echipamente sub presiune, măsurare instrumente, echipamente utilizate în atmosfere explozive etc.) vândute pe piața unică sunt supuse normelor comune ale UE privind siguranța publică, securitatea, protecția mediului, etc. Acest set de norme este denumit legislație tehnică de armonizare a Uniunii.

Regulamentul (CE) nr. 765/2008 a fost adoptat pentru a aborda lipsa de coerență în punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației tehnice de armonizare a Uniunii care la rândul său asigură libertatea circulației produselor nealimentare (denumite în continuare – „produse,”) în cadrul UE. Prin urmare, scopul Regulamentului este de a se asigura că aceste produse sunt supuse controale adecvate efectuate de autoritățile publice, astfel încât, dacă se constată că sunt, de exemplu, periculoase pentru consumatorii, lucrătorii sau mediu ar putea fi scoase imediat de pe piața UE.

Evaluarea inițiată în 2017 a implementării Regulamentului (CE) nr.765/2008 la nivelul statelor membre UE a urmărit să înțeleagă în ce măsură au fost atinse aceste obiective. În plus, aceasta a analizat punerea în practică a regulamentul UE în statele membre și a evaluat piața produselor care intră în domeniul de aplicare a acestuia. Rezumatul evaluării a concluzionat că, regulamentul nu este pe deplin eficient în atingerea obiectivelor sale.

Pentru soluționarea deficiențelor menționate a fost propus și adoptat cadrul nou general pentru supravegherea pieței în Uniunea Europeană - Regulamentul (UE) 2019/1020 al

Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011

În conformitate cu art.173 alin.(1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014, ratificat prin Legea nr.112/2014, prevede că:

„(1) Republica Moldova ia măsurile necesare pentru a asigura în mod progresiv conformitatea cu obiectivele Uniunii în materie de reglementări tehnice, standarde, metrologie, acreditare, evaluarea conformității, sisteme corespunzătoare și sistemul de supraveghere a pieței, și se angajează să urmeze principiile și practicile prevăzute în *acquis-ul* relevant al Uniunii.”

Regulamentele Uniunii Europene nu au aplicabilitate directă în Republica Moldova. Pentru a asigura corelarea sistemului supravegherii pieței național cu cel al UE este necesar transpunerea Regulamentului (UE) 2019/1020 printr-o lege organică distinctă.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Prezentul proiect are drept scop armonizarea legislației naționale cu Regulamentul (UE) 2019/1020 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de modificare a Directivei 2004/42/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 765/2008 și (UE) nr. 305/2011 .

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului este de a îmbunătăți funcționarea pieței prin consolidarea supravegherii pieței în ceea ce privește produsele, care intră sub incidența reglementărilor tehnice care transpun legislația de armonizare a UE, pentru a garanta că numai produsele conforme care îndeplinesc cerințele care oferă un nivel ridicat de protecție a intereselor publice, precum sănătatea și siguranța, în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și a securității publice și a oricăror alte interese publice protejate de legislația respectivă sunt puse la dispoziție pe piața.

Principalele prevederi:

- este extins domeniul de aplicare de la 27 domenii care sunt în prezent la 70 de domenii/categorii de produse. Lista acestora, reglementărilor tehnice, autorităților de reglementare și de supraveghere a pieței se aprobă de Guvern;

- sunt stabilite norme și proceduri pentru agenții economici cu privire la produsele care fac obiectul anumitor reglementări tehnice și stabilește un cadru de cooperare a autorităților de supraveghere a pieței cu agenții economici.

- proiectul lărgeste lista agenților economici responsabili de punerea la dispoziție a produselor pe piață, astfel pe lângă producător, importator, reprezentantul autorizat se completează cu *furnizorul de servicii de logistică* în cazul în care nu niciun agent economic (producător, importator, reprezentantul autorizat) nu este înregistrat în RM, îndeplinește sarcinile stabilite de lege în calitate de agent economic. Legea obligă de asemenea indicarea pe produs sau pe ambalajul acestuia, colet sau în documentul de însoțire numele agentului economic, denumirea comercială înregistrată sau marca înregistrată și datele de contact, inclusiv adresa poștală

- se propune o mai mare asistență și cooperare cu agenții economici. Centrul de Notificare și Informare al Organizației Mondiale a Comerțului, înființat în temeiul art. 11 din Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică, va furniza online agenților

economici informații privind punerea în aplicare a reglementărilor tehnice în temeiul legii. Astfel se propune elaborarea și întreținerea portalului digital național care facilitează accesul online la informații, proceduri administrative și servicii de suport pentru cetățenii și agenții economici din Republica Moldova. Portalul va oferi acces pe pagina web a centrului la portalul digital unic „Europa ta”, gestionat de Comisia Europeană;

- strategia națională de supraveghere a pieței (strategie) se elaborează cel puțin o dată la patru ani. Obiectivul acesteia este promovarea abordării coerente, comprehensive și integrate a supravegherii pieței și asigurarea aplicării reglementărilor tehnice. La elaborarea strategiei se iau în considerare toate sectoarele care intră sub incidența reglementărilor tehnice și toate etapele lanțului de aprovizionare al produsului, inclusiv importurile și lanțurile de aprovizionare digitale.

- în scopul coordonării, schimb de informații și cooperări între autoritățile de supraveghere a pieței, inclusiv și cu organul vamal, se desemnează Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor în calitate de Biroul unic de legătura. Atribuțiile principale ale biroului unic de legătura: a) prezintă poziția coordonată ale autorităților de supraveghere a pieței și ale Serviciului Vamal cu privire la realizările supravegherii pieței produselor; b) informează publicul și părțile interesate, precum și organizațiile internaționale cu privire la realizările supravegherii pieței și cu privire la strategia națională de supraveghere a pieței în domeniu; c) dezvoltă și menține Sistemul național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței, s.a.;

- autoritățile de supraveghere a pieței, pe baza analizei riscurilor pentru produsele puse în liberă circulație, întocmesc și adoptă listele de verificare care stabilesc criteriile de referință și procedurile de supraveghere a pieței pentru categoriile de produse.

5. Fundamentarea economico-financiară.

Proiectul nu conține prevederi, care ar avea efecte negative asupra economiei Republicii Moldova.

Conform proiectului Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor se desemnează în calitate de Biroul unic de legătura. Astfel pentru asigurarea executării competențelor Biroului unic de legătura în domeniul supravegherii pieței se propune suplینirea Direcției supravegherea pieței din cadrul ISSPNPC cu 5 unități de personal. Cheltuielile necesare pentru crearea și menținerea respectivei subdiviziuni includ: cheltuielile de personal (salariu) și asigurarea cu spațiu, echipamentul necesar activității, s.a.

Este de menționat că mijloacele financiare menționate, urmează a fi reflectate în bugetul de stat pentru anul 2023, ceea ce va necesita alocarea mijloacelor financiare suplimentare în bugetul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, precum și planificarea în Strategia sectorială de cheltuieli CBTM 2024-2026 pe sectorul infrastructurii calității și protecției consumatorilor (Program 50: Servicii generale economice și comerciale, *Subprogram 5008: Protecția drepturilor consumatorului*).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul legii privind supravegherea pieței și conformitatea produselor este un act normativ nou. Pentru asigurarea implementării prevederilor prezentului proiect va fi necesară modificarea actelor normative care reglementează aspecte vizate de prezentul proiect de lege.

Prin urmare, odată cu adoptarea proiectului legii, urmează a fi ajustate la prevederile prezentului proiect: Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității

antreprenoriale; Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008; Legea nr.143/2014 privind regimul produselor pirotehnice, Legea nr. 102/2017 cu privire la diapozitivele medicale, Legea nr.277/2018 privind substanțele chimice, s.a.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Economiei, și pe pagina web a Cămarilor de Stat (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/9697). Propuneri, comentarii și obiecții din partea publicului, nu au parvenit.

A fost solicitată examinarea analizei preliminare a impactului de reglementare la proiectul hotărârii Guvernului de către:

- autoritățile de reglementare: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății;

- autoritățile de supraveghere a pieței: Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informație, Agenția Navală, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Serviciul Vamal;

- Asociația Businessului European și Camera de Comerț Americană în Moldova

- Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Suplimentar, proiectul și nota informativă vor fi plasate pentru consultări publice pe pagina web a Ministerului Economiei și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md).

Obiecțiile și propunerile parvenite vor fi analizate și reflectate în sinteză.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul National Anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul urmează a fi supus expertizei de compatibilitate,

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

În conformitate prevederile pct.11 subpct.21 lit. a) și b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, a fost elaborată Analiza impactului de reglementare la proiectul legii, care fost examinat de către reprezentanții Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, conform prevederilor stabilite în Hotărârea de Guvern nr.23/2019, în cadrul ședinței grupului de lucru din data de 20.12.2022.

Totodată, proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în conformitate cu Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Secretar de Stat

Vadim GUMENE